

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredno nedelje
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20—, inozemstvo Din 30—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.
Pisarni vprašanjem naj se priloži znakov
za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu štev. 18.833.

Odgovor „Samoupravi“.

fronte odgovarja tudi glavno glasilo radikalne stranke »Samouprava«. Po odgovoru »Samouprave« ni težko uganiti iz katerih vrst je izšel avtor njenega članka. Toda to bodi le mimogrede pomnjeno, ker ni naša stvar, če mislijo nekateri radikali, da morajo tudi z našimi članki intrigirati proti svojim strankarskim tovarišem. Menda ta pripomba zadostuje, da gospod avtor ve, da je njegova intriga spregledana.

Samo kot intrigo je namreč mogoče označiti odgovor »Samouprave«. Trde se prosticizmišljene stvari in med drugimi se tudi drzno kleveče, da smo predlagali slovensko fronto le zato, da sondiramo za račun g. Korošca teren. Kdor je res čital naša izvajanja, naše ostro poudarjanje potrebe skupnega nastopa v gospodarskih zadevah in naše enako ostro poudarjanje razlike v našem kulturnem pojmovanju in onem od SLS, se mora tej drzni kleveti v resnici čuditi. Da bo tudi »Samouprava« in srbska javnost naše stališče bolje umevala, pa sledeče:

Ni lažje, ko čnemogočiti slovensko fronto. In če je ta fronta »Samoupravi« in radikalni stranki neprijetna, potem ni treba drugega, ko da radikalna stranka dejansko dokaže, da je Slovenija enakopravna.

Sklenite — in sedaj v proračunski razpravi imate sijajno priliko — da plača iste davke ko Srbija, pa ne bo nihče v Sloveniji govoril več o slovenski fronti.

Poskrbite da bo naša univerza vsaj relativno tako detirana ko beograjska, in zopet ste zadali slovenski fronti smrten udarec.

Povzročite, da se bodo v Ljubljani prav tako zidale uradniške hiše, ko v Beogradu in zopet je slovenska fronta otežkočena.

Dajte tudi Slovincem mesta v diplomaciji, generaliteti, vrhovni kontroli in vladi, pa ne bo nikomur v glavo padlo ogrevati se za slovensko fronto.

Laž in kleveta je, da se Slovenci izrekajo za slovensko fronto iz separatizma, temveč narobe se Slovenci izrekajo za slovensko fronto iz gospodarskih interesov, ker ne morejo trpeti, da bi vsled pretiranih državnih davkov prišli vsi na beraško palico: 48.000 eksekucij v enem letu je številka, ki bi morala zgroziti tudi Beograd, v Sloveniji pa imamo katastrofalno posledico te številke dnevno pred očmi.

Slovincem je bila slovenska fronta vsiljena, ker je to zadnji poskus, da se prišli Beograd k pameti. Šele potem, če bi tudi ta poskus bil brezuspešen, se more tudi prijeti razvijati separatizem. Slovenska fronta mora biti beograjskim državnikom zadnji opomin, kam so pritirali tako za jugoslovensko fronto navdušen slovenski narod. Ali bo tudi ta opomin prezrl Beograd. Ali bo tudi ta opomin prezrl Beograd v svojem slepem samodopadajstvu?

Kadar se zaradi davkov posestniku prodaja hiša, kmetu živina, tedaj ni mesta za deklamacije o edinstvu in sličnem. Kaj pa je dal Beograd narodu v tej njegovi največji stiski drugega ko deklamacije. Se te si naj prihrani!

Sicer pa, kaj se razburja »Samouprava« radi slovenske fronte, ko se pa niti najmanj ne razburja, če kliče minister Simonović k ustanovitvi srbske fronte! Kaj misli »Samouprava«, da tudi v tem oziru nimajo Slovenci iste pravice ko Srbi?

In še eno treba poudariti. Nikdar še ni noben Slovenec govoril o amputaciji, v Beogradu pa so o njej govorili ministri! Kje so torej separatisti!

Slovenska fronta je zadnje obrambno

Rade Pašić ne plačuje davkov.

Beograd, 23. februarja. Včerajšnje »Novosti« prinašajo članek Dragiša Stojadinovića, inspektorja ministrstva trgovine in industrije, v katerem se trdi, da Rade Pašić nikdar ni plačal nič davka. Danes zboruje davčni odbor, ki ima odločiti o tem, ali je treba Radeta Pašića kaznovati za to, ker ni prijavil in ni plačal davka.

Dragiša Stojadinović omenja, da je Rade Pašić veliko »zaradil«, a ni nič davka plačal. Za gospoda Radeta Pašića ni bilo ne ustave, ne zakona in nikaškega oblasiva, ki bi ga opozorilo na njegove dolžnosti do države.

Rade je »zaradil« velike vsote, a nikogar ni bilo, ki bi ga bil vprašal, od kod dobiva toliko denarja. Seveda ne more biti prav, da se drugi davkoplačevalci izterjajo, a Radetu se pusti, da več let ne plačuje davka. Dragiša Stojadinović pravi, da je dobil v začetku tega leta potrdilo beograjskega davčnega oddelka, da g. Rade Pašić ne plačuje nič davka. Davčna oblastva so pregledala vse knjige, pa nikjer niso našla zapisano, da bi bil Rade plačal kaj davka. V naši državi morajo vsi, razen oslabeledih

starčkov preko 60 let, vojakov in arestantov plačevati davek. Rade Pašić pa ni star, ni vojak in ne arestant, pač pa je lastnik velikega bogastva. Kljub temu pa ne plača nič davka. Dragiša Stojadinović apelira na davčne uradnike, da obsodijo Radeta Pašića tako, kakor zasluži.

Afera Dragiša Stojadinović—Rade Pašić je že dalj časa pred sodiščem in sedaj je Dragiša Stojadinović sprožil vprašanje svoječasnih Radetovih »zarad« in pa vprašanje neplačanih davkov. Ta afera ima svoj odjek tudi v političnih krogih, ker se ve, da je Rade Pašić sin predsednika vlade in voditelja narodne radikalne stranke, a prav tako se ve, da je Dragiša Stojadinović zet Ljube Jovanovića, torej soprog hčerke drugega šefa narodne radikalne stranke.

Ze pred dvema mesecema so skušali ta spor izravnati in se je celo Radetu Pašiću nasvetovalo, da naj za določen čas izgine iz države.

Kakor pa je iz tega članka razvidno, Dragiša Stojadinović ni zadovoljen s tako rešitvijo te delikatne afele.

Naše gospodarstvo.

DRŽAVNI RUDNIKI BREZ ODJEMA.

Beograd, 23. februarja. Železniške direktorije potrebujejo v naši državi dnevno 800 do 900 vagonov premoga. Državni rudniki proizvajajo 450 do 500 vagonov premoga, a prodajo državni železnici samo 250 vagonov premoga. Vse drugo kupujejo železnice od privatnih podjetij, v prvi vrsti od Trboveljske pre-

mogokopne družbe. Premog iz državnih rudnikov se poleg te količine, ki se prodaja železniškim direktorijem, prodaja še v neznatni množini tudi privatnikom, vse drugo pa se spravlja v skladišča, tako da je sedaj v skladiščih okoli 6000 vagonov premoga.

TAJEN SESTANEK PLAMENCA S PAŠIĆEM.

Beograd, 23. februarja. Jovan Plamenac je vzbudil včeraj v političnih krogih veliko senzacijo s tem, da je zaprosil za sestanek s predsednikom vlade Nikolo Pašićem. Plamenac je čakal celi dve uri, da ga sprejme ministrski predsednik. Ko se je predsedništvo vlade izpraznilo in so odšle one osebe, ki bi jim sestanek ne bil po godu, je Pašić sprejel Plamenaca in je ostal z njim v razgovoru od 7. do 8. ure.

Ko je Plamenac odšel iz predsedništva vlade, se je takoj iz Pašićevega kabinetu trdilo, da Plamenac ni bil sprejet in da se torej Pašić ni sestel s Plamencom. Čeprav se ta sestanek prikrija in celo demantira, je vendar pozitivno znano, da se je sestanek vršil med 7. in 8. uro zvečer.

Za vsebino razgovora se ni dalo zvedeti, ker se sestanek sam taji in se z vsi silo dela na to, da bi se ta poset prikazal kot netočen, oziroma kot nemogoč.

DEMOKRATSKA STRANKA SE NAME-RAVA ORGANIZIRATI TUDI V SLOVENIJI.

Beograd, 23. februarja. Glavni odbor demokratske stranke je imel včeraj sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da gre ta mesec skupina demokratskih poslan-

cev v Zagreb in ima tam konferenco z demokrati. V Zagreb pridejo najbrž Vojta Marinković, Ljuba Mihajlović, Ivan Ribar in dr. Angjelinović. V marcu pa pride v Zagreb druga skupina demokratskih poslancev in bo imela tam javno zborovanje. Ta skupina bo šla tudi v Slovenijo, kjer bo stopila v stik s svojimi pristaši zaradi organizacije stranke. V marcu bodo nekateri demokratski poslanci posestili Sarajevo in Mostar tudi zaradi organizacije stranke.

PROSLAVA STOLETNIČE SVETOZARA MILETIĆA.

Beograd, 23. febr. Zaradi proslave stoletnice Svetozara Miletića narodna skupščina danes ne bo zborovala. Danes zjutraj se imeli odpotovati v Novi Sad, da se udeležijo proslave, minister za vere Miša Trifunović, minister za narodno zdravje Slavko Miletić, minister za promet Krsta Miletić, sinovi Svetozarja Miletića, poleg njih pa tudi vsi radikalni poslanci iz Vojvodine in še nekateri zastopniki drugih parlamentarnih skupin.

ACA STANOJEVIĆ PRI PAŠIĆU.

Beograd, 23. febr. Včeraj dopoldne od 8. do 10. je bil Aca Stanojević v posetu pri Pašiću. To je bil že drugi sestanek teh dveh radikalnih prvakov. Bivanju Ave Stanojevića v Beogradu se pripisuje poseben političen pomen glede na sedanjí položaj v radikalni stranki.

BATIANU SE BOJI RAZPRAVE O OBČINSKIH VOLITVAH.

Bukarešta, 23. febr. Vlada je sklenila, da podaljša parlamentarni odmor do 1. marca. Seja parlamenta bi imela biti zdanes, Vlada pa je sejo odgodila, ker ne želi, da bi že prišlo do razprave o občinskih volitvah.

Seja skupščine.

Beograd, 23. februarja. Takoj po otvoritvi seje je javil predsednik Trifunović, da bo treba za dovršitev proračunske razprave še 200 ur, na razpolago pa je samo še 25 dni. Zato predlaga, da se vrše seja skupščine tudi v četrtak in nedeljo in sicer vedno dopoldne in popoldne. Njegov predlog je bil sprejet. Nato se je nadaljevala proračunska razprava. Kot prvi in prvič v skupščini je govoril Pera Milanović, (dav.), ki je branil Narodno banko.

Pozornost je vzbujal dr. Angjelinović (dav.). Odločno se izreka proti vsaki plemenski fronti. Govori o sporazumu med radikali in HSS ter pravi, da ta sporazum ni prinesel nobenih uspehov. Mesto, da bi po tem sporazumu izginila plemenska nasprotja, se še danes govori o hrvatski fronti. V vseh teh osem mesecih, kar obstoji sedanja vlada, se ni nič zgodilo in od 38 velikih županov sta samo dva Hrvata. Politika HSS je defetistična. Vprašam vas, ali ste v vladi ali v opoziciji. Ne gre tudi, da se govori, da bo naša država popolna šele potem, ko bodo v njej tudi Bolgari. Jaz sem gotovo največji bolgarofil, toda dejstev ni prezirati. Z Bolgarsko more nastati ujedinjenje šele potem, ko smo mi vsi v Jugoslaviji ena jugoslovenska celota. Hrvatska fronta je rodila srbsko. Pašić ima sicer zasluge za državo, toda sedanji nalogi ni dorasel. Sedanji sporazum je samo premirje in to je njegova največja hiba.

Za njim je govoril Kumanudi, ki je stvarno kritikoval proračun. Nato je bila seja zaključena.

POZORNOST VZBUJAJOČE POGOSTE AVDIENCE DR. NINČIĆA.

Beograd, 23. febr. Včeraj je bil sprejet na dvoru tudi zunanji minister dr. Ninčić. Te pogoste avdiencie dr. Ninčića so vzbudile v političnem svetu precejšnjo pozornost. Po avdienci je dr. Ninčić sprejel italijanskega poslanika generala Bodrera, ki je za tem posetil tudi ministrovega pomočnika Jovana Markovića.

SEJA FINANČNEGA ODBORA.

Beograd, 23. febr. V sredo popoldne se sestane k seji finančni odbor, ki bo sklepal glede nekaterih izdatkov iz 7 odstotnega investicijskega posojila, dalje glede porabe presežkov beograjskega narodnega gledališča in o nujni pomoči onim, ki so bili oškodovani po povodnjih.

PLASTIRAS V BEOGRADU.

Atene, 23. februarja. S službene strani spravljajo v javnost poročila o vzrokih, ki so dovedli do izгона bivših ministrov Kafandarisa, Papanastasia, generala Kondilisa in cele vrste drugih višjih častnikov. Grške oblasti so namreč izvedele, da je general Plastiras, ki je že leta 1922 vodil revolucijo, iz inozemstva stopil v zvezo z generalom Kondilisom v namenu, da se izvrši vojaški puč. Plastiras je zaradi tega baje prišel v Beograd, odkoder je šele pred nekaj dnevi odpotoval na Grško.

VEDNO TEŽJI NOTRANJÍ POLOŽAJ MADJARSKE.

Budimpešta, 23. febr. Nameravane demonstracije za Horthyja, ki so bile napovedane za včeraj, so bile odgodene do 7. marca. Nacionalisti so preko občin pozvali tudi provinco, da sodeluje pri teh demonstracijah, ki naj bi utrdile Horthyjev položaj. Med tem pa so socialni demokrati brez dovoljenja oblasti sklenili isti dan prirediti protidemonstracije. Zato je pričakovati težkih spopadov.

toda zelo talentirani igralci, ki so pokazali mnogo. Temu srečanju je sledila tekma prvih moštev imenovanih klubov, ki je končala z nadvse pričakovano visokim porazom ZSK Hermesa v razmerju 8:1. Jadran je predvedel skupno igro s smiselno kombinacijo, česar pri njegovem nasprotniku ni bilo opaziti. Obema kluboma, zlasti pa Hermesu se pozna, da jim manjka zimskega treninga. V Jadranu so zelo ugajali leva zveza Martinak, desna zveza Perko, branilec Pečnik in levi half Rogac. Prvoimenovana sta napravila tudi vse gole za svoj klub, izvedši enega, ki je padel iz enajstmetrovke po srednjem napadalcu Rapetu. Najbolji igralec Hermesa je bil brezdvomno Zore, ki je tehnično in taktično precej izpopolnjen. Enajstmetrovko, ki jo je diktiral sodnik proti Jadranu, je njegov golman bravurozno ubranil. Sodnik g. Vodišek prav dober. Publike radi slabega vremena prav malo — okoli 50.

Popoldne se je vršila na igrišču S K Ilirije med ASK Primorje in SK Ilirija tekma za pokal, darovan LNP-u od tvrdke Krisper. Močvir sta nastopili v sledečih postavah: Ilirija: Miklavčič-Pogačar, Beltram-Herman, dr. Tavčar, Lado-Janez, Poduje, Oman, Doberlet, Inke. Primorje: Erman I-Slamič, Birska-Zemljak, Gabersčič, Pišek-Camerik, Erman II, Buljevič, Uršič, Čebotin. Tekma je pričela ob 16. uri. Potek igre: početni udarec ima Primorje, ki pride do nasprotnega goala, toda zastrelja. Nato navali Ilirija in v 2. minuti z leve strani prvi gol za Ilirijo, ki vodi 1:0. V 5. minuti doseže Ilirija po Omanu še en gol in zviša rezultat na 2:0. Ilirija ima nato več šans, ki jih pa deloma ne izrablja, deloma jih zastrelja. Primorje se polagoma znajde, igra valuje sem in tja. V 25. minuti diktira sodnik prosti strel proti Iliriji; Miklavčič sicer brani, a ne obdrži žoge; hoteč jo zagrabiti, mu nastrotnik isto izbiže v goal — 2:1. Par minut potem izravna Primorje in sicer po krivdi branilcev,

ki sta se preveč oddaljila od svojega goala: Erman II. preteče obra branilca in zabije 2. goal za Primorje — 2:2. Po kratkem valovanju se posreči Iliriji po Doberlet-u zvečati rezultat na 3:2. Obojestransko se zastreljuje, ne izrablja se ugodnih položaj pred goalom; konec 1. polčasa 3:2. Drugi polčas: Primorje je vigrano, igra je odprta. Oman zastrelja sigurno šanso. Igra valovi, Primorje začne pritiskati, nakar se mu posreči z leve strani zabiti goal in s tem izravna — 3:3. Pri tem ostane tudi do konca. Vsled neodločnega rezultata, podaljša sednik igro, a jo mora po 5. minuti, vsled nastajajoče teme, prekiniti. Dopolnitev se dovrši najbrže v prihodnjem tednu. Publike okoli 700, zastojkarjev na peščenem griču pred kolodvorom cca 300. Sodil je prav dober g. Ochs iz Celja. Publika v primeri z lanskeletnimi srečanji, zelo disciplinirana. V Iliriji so se odlikovali Oman, Poduje in Doberlet; manjka jim edino sigurnen strel na goal. Zelo dober je bil tudi Pogačar, v Primorju pa Erman II, ki je bil naravnost izboren in deloma tudi Buljevič. Splošno se pozna obema kluboma zimski trening, posebna pa Primorju, ki je od jeseni zelo napredovalo. S tem je postalo Primorje resen nasprotnik Ilirije, s katerim mora slednja tudi računati. — Kandare.

Gospodarstvo.

Drugi poznanjski velesejm se vrši od 2. do 9. maja 1926 v Poznanju. Poznanj je industrijsko, obrtniško in kmetijsko središče zapadne Poljske ter ima najugodnejše komunikacije severne, južne in zapadne Evrope, kakor tudi zveze z morjem. Poljska država je ravnomerno srečno prestala težko krizo, po kateri je ta velesejm posebno priporočljiv za udeležbo in obisk naših izvoznikov in uvoznikov, ki jim je tu odprta najlepša pol, da se uvedejo v poljsko trgovino. Posebno imajo Jugoslovani, sedaj ko se bje hud carinski boj

med Poljsko in Nemčijo, odprti v Poljski najširši delokrog. Pojanila o udeležbi in obisku dajejo brezplačno vsi poljski konzulati v naši državi kakor tudi generalni reprezentant R. Golebiowski, Ljubljana.

LJUBLJANSKA BORZA.

ponedeljek, 21. februarja 1926.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921 den. 76, bl. 78; Loterijska državna renta za vojno škodo den. 276, bl. 282; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 205; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 200, bl. 220; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 105; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 50; Kreditni zavod za trg in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 125; Združene papirnice Vevče, Gorica in Medvode d. d., Ljubljana den. 110; Slavbna družba d. d., Ljubljana den. 90, bl. 100; Sešir, tovarna klobukov d. d., Skofja Loka den. 115, bl. 120.

Blago: Les: Bukovi železni pragovi: 2.51 do 2.60 m, 13½×23×14 cm 40 vag., den. 30, bl. 31, zaklj. 30; 2.45 m, 12½×22×12½ cm, 60 vag. nakl. postaja 10 vag., den. 25, blago 26, zaklj. 25; deske, smreka, jelka, 20 mm, 111. 4 m od 16 cm napr., 60 vag., Postojna tranzito 1 vag., den. 455, bl. 470, zaklj. 455; hrastovi plohi obrobjeni, 43 mm, 2.65 m in 53 mm 2.80 m, vse od 18 do 30 cm šir., 60 vag., Postojna tranz. bl. 1300; smrekovi hlodi od 25 cm napr., 4 m dolž., suhi, zdravi, 60, Domžale 3 vag., den. 250, bl. 250, zaklj. 250. — Premog: Kal. ca 7000 antracit, Orle, 600 vagon Skofljica: kosovec za 1 tono bl. 500; kockovec za 1 tono bl. 450; orehovec za 1 tono bl. 400; zdrob za 1 tono bl. 350. — Kal. ca 4800, 600 vagon Ormož: kosovec nad 600 mm za 1 tono bl. 260; kockovec 35/60 mm za 1 tono bl. 240; orehovec 20/35 mm za 1 tono bl. 210; zdrob 10/20 mm za 1 tono bl. 190. —

Kal. ca 3500, 600 vag. Novo mesto: kosovec za 1 tono bl. 170; kockovec 100 mm za 1 tono bl. 150; orehovec 50 mm za 1 tono bl. 140; zdrob za 1 tono bl. 130; rovin za 1 tono bl. 120. — Zito in poljski pridelki: Pšenica bačka 76/77; 2%, 60 vag. nakladalna postaja 2 vag., den. 295, bl. 295, zaklj. 295; koroza um. suš., 60 vag. nakl. post. 1½ vag., den. 140, bl. 140, zaklj. 140; koroza času primerno suha, par. Vinkovec bl. 120; koroza času primerno suha, 60 vag. nakl. p. za III. 1 vag., den. 122, bl. 122, zaklj. 122; koroza času primerno suha, 60 vag. Postojna tranz. blago 157; koroza času primerno suha, za IV., V., VI., 60 vag. Postojna tranz. bl. 175; koroza inzulanka, 60 vag. Čakovec bl. 165; koroza bosanska, par. Ljubljana bl. 165; oves slav., zdrav, suh, rešetan, par. Vinkovec bl. 185; oves bački, 60 vag. nakl. post. bl. 185; oves bački, par. Ljubljana bl. 217.50; ječmen 63 kg, par. Ljubljana bl. 195; ajda prekm., 60 vag. Ljubljana bl. 270; proso prekm., 60 vag. Ljubljana bl. 225; rž medj., 60 vag. Čakovec blago 190; rž 72/73 kg, vlastel, 60 vag. Ljubljana bl. 225; otrobi drobnj, 60 vag. slav. p. blago 115. — Gradbeni material: Ia Portlandcement »Salona-Tour«, 60 vag. Solin: v jutavrečah po 50 kg bl. 40; v papirnatih vrečah po 50 kg bl. 45. — Eksekutivna prodaja: Koroza um. suš., 60 vag. Postojna tranz., akreditiv 1 vag., den. 160, bl. 160, zaklj. 160.

BORZE

Zagreb, dne 22. febr. Devize: London izplačilo 56.725 — 57.025, ček 56.667—56.967, Pariz 203.22—205.22, Praga 168.126—169.126, Curih 1094.04—1098.08, Milan izplačilo 228.19 — 229.39, Berlin 1352.6—1356.6, Budimpešta 0.0795—0.0799, Bukarešta 24.75—25.25.

Curih, dne 22. febr. Beograd 9.1275, New-york 519.50, London 25.265, Pariz 18.5625, Praga 15.3775, Milan 20.8825, Bukarešta 2.23, Solija 3.7625, Dunaj 75.08, Berlin 123.675, Budimpešta 0.007275.

Jack London:

Morski vrag.

Kasneje dopoldan sem doživel vse drugačno iznadenje. Ravnojač se po kuharjevih napotilih sem se bil podal v sobo Wolfa Larsena, da jo pospravim in naredim posteljo. Ob steni blizu vzglavlja ležeča, je bila polica polna knjig. Ošinil sem jih s hitrom pogledom in sem ves začuden opazil imena kakor Shakespeare, Tennyson, Poe, De Quincey. Bilo je tudi več znamenitih knjig, med katerimi so bili zastopani možje kot Tyndall, Proctor in Darwin. Našel sem tudi zvezdnoznanke in fizikalne knjige in opazil Bulfinchovo Starost bajke, Shawovo Zgodovino angleške in ameriške književnosti, pa Johnsanovo Naravoslovje v dveh zvezkih. Nadalje je bilo več slovnice, kakor Metcalfova, Reedova in Kelloggova, in nasmešnil sem se, ko sem vzel izvod Pravilne angleščine.

Nemogoče mi je bilo spraviti te knjige v soglasje s človekom, kakoršnega sem bil videl; ugibal sem, ali je te knjige tudi prebral. Ko pa sem urejeval posteljo, sem našel med rjuhami popolno izdajo Brownina; očitno mu je knjiga padla iz rok, ko ga je bil obšel spanec. Odprta je bila pri pesmi »Na balkonu«. Tu pa tam sem tudi opazil mesta, ki so bila s svinčnikom podčrtana. Ko pa mu je ob nekem sunku ladije knjiga padla iz rok, je iz nje padla pola papirja. Bila je vsa počečkana z geometričnimi liki in nekimi računi.

Bilo je očitno, da ta strašni možak ni bil navaden tepec, kakor bi človek neizbežno domneval po pojavih njegove brutalnosti. Na mah mi je postal zagonetna osebnost. Ena ali druga plat njegove čudi je bila umljiva, ampak obe plati skupaj, to ni bilo mogoče. Omenil sem že bil, da je govoril pravilno, izborno, le tupatam ga je pačila rahla netočnost. V navadnem govoru z mornarji in lovci je včasih, kajpada mrgolelo pogrešk, ki pa so izvirale iz narečja samega, toda v tisto malo besedah, ki jih je bil govoril z mepoj, se je izražal jasno in pravilno.

Ta pogled v drugo plat njegove osebnosti mi je moral dati pogum, in sklenil sem, da govorim z njim o denarju, ki sem ga bil izgubil.

»Okraden sem bil«, sem mu rekel malo pozneje, ko sem ga našel, ko je stopal sam ob hišici sempatja.

»Gospod«, me je pozdravil ne sicer osorno, toda resno.

»Okraden sem bil, gospod«, sem pozdravil.

»Kako se je to zgodilo?« je vprašal.

Nato sem mu povedal celo zadevo; kako so pustili moje obleke v kuhinji, da se posuši, in kako je pozneje malo manjkalo, da me kuhar ni pretepel, ko sem mu omenil celo zadevo.

Nasmejal se je moji zgodbi. »Nepošteni stranski dohodki«, je završal. »Nepošteni stranski dohodki tega kuharja. Ali pa se ti tisto tvoje bedno življenje ne vidi vredno te cene? Povrh ti bodi to v nauk. Sčasoma se

že naučiš, kako je treba paziti na denar in skrbeti zanj. Deslej je brzkone to opravljal tvoj pravni zastopnik za tebe ali gospodarski zastopnik, kakor domnevam.«

Čutil sem mirno roganje, ki je zvenelo iz njegovih besedi, vendar sem vprašal: »Kako ga dobim zopet nazaj?«

»To je Tvoja skrb. Sedaj nimaš tukaj ne pravnega ne gospodarskega zastopnika, zaradi tega se boš pač moral zanašati sam nase. Kadar dobiš kak dolar, drži ga. Človek, ki pusti svoj denar ležati okoli tako kot ti, zasluži, da ga izgubi. Povrh tega si se pregrešil. Nobene pravice nimaš postavljati izkušnje na pot svojega bližnjega. Izkušal si kuharja in padel je. Njegovo neumrjočo dušo si pripravil v nevarnost. Ampak, takole mimogrede rečeno, ali veruješ, da je duša neumrjoča?«

Lenobno so se mu vzdignile veke, ko je vprašal to vprašanje, in bilo mi je kakor da se mi odpirajo globine in da sem mu zrl v dušo. Ampak bila je zgolj premama. Dozdevalo se je pač, da sem videl daleč in globoko vanje; ampak noben človek še nikdar ni posebno globoko gledal v Wolf Larsenovo dušo, če je sploh zrl vanjo — o tem sem prepričan. Jako samotna duša je bila to, kakor sem pozneje doznal, ki se nikdar ni pokazala kakšna je, dasi se je v redkih trenutkih igrala, kakor da bi se bila pokazala.

»Iz vaših oči razbiram neumrjočnost«, sem odgovoril opustivši običajni »gospod« za poskušnjo, ker sem menil, da jo intimnost razgovora opravičuje.

Zakaj je bil Dunajski jesenski sejem 1925 tako uspešen?

Ker na Dunaju, trgovskem središču srednje Evrope, ponudi 7000 razstavljalcev svoje izdelke v največji izbi in po najnižjih cenah!

Zato obiščite

10. DUNAJSKI MEDNARODNI SEJEM

od 7. do 13. marca 1926.

Posebne prireditve:

Mednarodna razstava avtomobilov in motornih koles.

»Elektrika v poljedelstvu.«

Lovska razstava. Razstava hranil in nasladi.

NIKAKEGA VIZUMA ZA POTNI LIST!

S sejsko izkaznico in potnim listom prost prehod čez mejo!

Vozne olajšave na jugoslovanskih in avstrijskih železnicah

kakor tudi na Donavi.

Pojasnila vseh vrst in sejske izkaznice se dobe pri

Wiener Messe A. G., Wien VII

in pri častnih zastopstvih v LJUBLJANI:

Avstrijski konzulat, Turjaški trg 2,

Zveza za tujski promet, Aleksandrova cesta 8,

Josip Zidar, Dunajska cesta 31.

Vrtnarske zadeve

posreduje

Goikova „Vrtnarska šola“ v Kranju

Dne 6. marca t. l. dopoldne ob 9. uri se vrši pri okrajnem sodišču v Radovljici prostovoljna javna dražba

enonadstropne hiše

zelo pripravna za večjega obrtnika; v hiši se nahaja eno stanovanje od 2 sob, kuhinje pritlikin, 2 kleti, 2 velika in eden manjši poslovni prostor, vodovod in elektrika v hiši. Hiša je oddaljena 2 minuti od kolodvora Radovljica, ter je sodno cenjena na 140.000 Din. Izklicna cena 80.000 Din. Dražbeni pogoji so na vpogled pri okrajnem sodišču v Radovljici. — Pojasnila daje lastnica MINKA HORVAT modistinja, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 10/II. desno.

DRVA - ČEBIN

Vešnova ulica 1/II. - Telefon 56.

Gosood

kateri je absolvirat trgovski tečaj ter ima eno leto pisarniške prakse, išče službe. Gre tudi eden do dva meseca brezplačno. — Ponudbe prositi na upravo lista pod »Dobra moč«.

Oglašajte v
„Narodnem Dnevniku“

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 12, II. nadstropje.

MALI OGLASI

Konec oglasa do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljnja beseda 50 par.

Kot praktikant

čeltem vstopiti h kakemu ljubljanskemu podjetju. Imam pisarniško prakso ter sem popolnoma zmožen knjigovodstva, korespondence, strojepisa, stenografije, vešč sem perpektivno slovenskega in hrvatskega jezika. — Ponudbe prosim na upravo lista pod: »Marljiva«.

Daljnogled

proda za ceno 200 Din. — Naslov pove uprava lista.

Gospodična

ki je celi dan odsotna išče malo preprosto sobico. — Ponudbe na upravo lista pod: »Sobac«.

Stanovanje

obstoječe iz kuhinje in sobe išče mirna stranica. Plača postranska stvar. — Ponudbe na upravo lista pod: »Stanovanje«.

Odda se

takoj klet suha za skladišče. Naslov pove uprava lista.